

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 94 00, f: 01 478 98 45, e: gp@dz-rs.si, www.dz-rs.si

POSLANEC JOŽE TANKO

Ljubljana, 10.5.2019

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
mag. Dejan Židan, predsednik

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	10-05-2019
Šifra:	450-12/19-311
Povezava:	
EPA:	586-VIII
Sign. zn.:	
Kratika:	

Na podlagi 88. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03 69/04, 68/06, 47/13 in 47/13), 19. člena Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 - uradno prečiščeno besedilo, 20/06 - ZNOJF-1, 109/08, 39/11 in 48/12) in 114. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 - uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) vlagam spodaj podpisani poslanec

**PREDLOG ZAKONA O IZPLAČILU SREDSTEV NEPOUČENIM IMETNIKOM
PODREJENIH OBVEZNIC IN MALIM DELNIČARJEM BANK V VEČINSKEM
DRŽAVNEM LASTNIŠTVU, KI SO BILE PREDMET IZREDNIH UKREPOV
IZREČENIH 17.12.2013 IN 19.11.2014 OZIROMA 16.12.2014 S STRANI BANKE
SLOVENIJE**

ki vam ga pošiljam v obravnavo in sprejem po rednem postopku na podlagi 114. in 115. člena Poslovnika Državnega zbora.

Pri obravnavi predloga zakona v Državnem zboru in pri delu njegovih delovnih teles bo sodeloval poslanec Jože Tanko.

Prilogi:

- predlog Zakona o izplačilu sredstev nepoučenim imetnikom podrejenih obveznic in malim delničarjem bank v večinskem državnem lastništvu, ki so bile predmet izrednih ukrepov izrečenih 17.12.2013 in 19.11.2014 oziroma 16.12.2014 s strani Banke Slovenije
- podpis poslanca Jožeta Tanko

60
LET
STAVBE

**PREDLOG ZAKONA O IZPLAČILU SREDSTEV NEPOUČENIM IMETNIKOM
PODREJENIH OBVEZNIC IN MALIM DELNIČARJEM BANK V VEČINSKEM
DRŽAVNEM LASTNIŠTVU, KI SO BILE PREDMET IZREDNIH UKREPOV
IZREČENIH 17.12.2013 IN 19.11.2014 OZIROMA 16.12.2014 S STRANI BANKE
SLOVENIJE**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

Decembra 2013 je Banka Slovenije (BS) objavila rezultate skrbnega pregleda in stres testov, ki so bili podlaga za uvedbo dveh ukrepov in sicer

1. prenosa slabih terjatev bank na posebno družbo za upravljanje terjatev bank (DUTB) in
2. dokapitalizacijo bank.

Na podlagi odločb Banke Slovenije, s katerimi je odredila izredni ukrep povečanja kapitala v NLB, NKBM, Abanki, Probanki in Factor banki, je Republika Slovenija zagotovila ustrezno povečanje kapitala:

- v NLB: dokapitalizacijo v višini 1.551 milijonov evrov, in sicer v denarju v višini 1.141 milijonov evrov in v obveznicah Republike Slovenije v višini 410 milijonov evrov;
- v NKBM: dokapitalizacijo v višini 870 milijonov evrov, in sicer v denarju v višini 620 milijonov evrov in v obveznicah Republike Slovenije v višini 250 milijonov evrov;
- v Abanki: dokapitalizacijo v denarju v višini 348 milijonov evrov;
- Probanka: dokapitalizacijo v višini 176 milijonov evrov, in sicer v denarju višini 160 milijonov evrov in v obveznicah Republike Slovenije v višini 16 milijonov evrov;
- v Factor banki: dokapitalizacijo v višini 269 milijonov evrov, in sicer v denarju višini 160 milijonov evrov in v obveznicah Republike Slovenije v višini 109 milijonov evrov.

Novembra oziroma decembra 2014 je Republika Slovenija zagotovila ustrezno povečanje kapitala še za Banko Celje v višini 190 milijonov evrov.

DUTB je od NLB, NKBM, Abanke, Banke Celje, Probanke in Factor banke odkupila terjatve in za njih plačala dobrih 1.589 milijonov evrov (NLB – 622 milijonov evrov, NKBM – 390 milijonov evrov, Abanka – 421 milijonov evrov, Banka Celje 92 milijonov evrov, Probanka 28 milijonov evrov in Factor banka 10 milijonov evrov).

Banka Slovenije je na podlagi prvega odstavka 253.a člena ter prvega in drugega odstavka 261.a člena in prvega odstavka 261.c člena ZBan-1 17. 12. 2013 izdala odločbe o izrednih ukrepih št. 24.20-021/13-010, št. PBH 24.20-030/13-009, št. PBH-24.20-022/13-009, št. PBH-24.20-029/13-009 in št. PBH-24.20-023/13-009, s katerimi je Novi Ljubljanski banki, d. d., Ljubljana, Novi Kreditni banki Maribor, d. d., Maribor, Factor banki, d. d., Ljubljana, Probanki, d. d., Maribor, in Abanki Vipava, d. d., Ljubljana odredila prenehanje vseh kvalificiranih obveznosti bank iz šestega odstavka 161.a člena ZBan-1 (dne 16.12.2014 pa z odločbo št. PBH-24.20-024/13-023 še Banki Celje).

Z izrednim ukrepom BS o prenehanju obveznosti naštetih bank do njihovih delničarjev in upnikov iz naslova podrejenih terjatev (prisilni odpis), je bilo oškodovanih oziroma razlaščenih več kot 100.000 imetnikom delnic in podrejenih

obveznic. Vrednost odpisa oziroma razlastitve je znašala skoraj 600 milijonov evrov (NLB – 1.992 delničarjem in 949 imetnikom podrejenih obveznic za 257 milijonov evrov, NKBM – 96.769 delničarjem in 40 imetnikom podrejenih obveznic za 64 milijonov evrov, Abanka – 1.057 delničarjem in 150 imetnikom podrejenih obveznic za 120 milijonov evrov, Banka Celje – 684 delničarjem in 177 imetnikom podrejenih obveznic za 92 milijonov evrov, Probanka – 751 delničarjem in 165 imetnikom podrejenih obveznic za 42 milijonov evrov in Factor banka – 55 delničarjem in 164 imetnikom podrejenih obveznic za 22 milijonov evrov). Med temi so tako fizične kot tudi pravne osebe (zavarovalnice, pokojninski in investicijski skladi,...).

Tabela 1: Stroški sanacije bank na podlagi stres testov iz decembra 2013

	NLB	NKBM	Abanka	Banka Celje	Probanka	Factor banka	SKUPAJ
Dokapitalizacija	1.551	870	348	190	176	269	3.404
Prenosna cena slabih terjatev na DUTB	622	390	421	127	28	10	1.598
Razveljavitev delnic in podrejenih obveznic bank	257	64	120	92	42	22	597
SKUPAJ	2.430	1.324	889	409	246	301	5.599

Vir: spletne strani Banke Slovenije, spletne strani DUTB, letna poročila NLB, NKBM, Abanke, Banke Celje, Probanke, Factor banke, spletne strani rtvslo

Imetnikov izbranih podrejenih obveznic je 1.645. Ocenjujemo, da gre večinoma za fizične osebe, ki so nepoučeni vlagatelji. Ti vlagatelji naj bi v podrejene obveznice večinoma vlagali zneske nižje od 100.000 evrov. Pri tem velja opozoriti na sporno prakso ponujanja podrejenih obveznic na bančnih okencih, saj naj bi jih varčevalcem ponujali kot alternativo bančnemu depozitu. Varčevalce so na bančnih okencih prepričevali, da so podrejene obveznice zaradi možnosti borzne prodaje manj toge kot bančni depoziti, a hkrati podobno varne in bolj donosne. Veliko varčevalcev je tem obljubam oziroma navedbam nasedlo in namesto v bančni depozit vložilo v podrejene obveznice. Glede na to, da so bili ti varčevalci zavedeni, bi bilo prav, da se jim tako kot varčevalcem v bančne depozite prizna jamstvo do vloge do 100.000 evrov.

Država bi morala v gospodarskih družbah, v katerih ima lastniški delež upoštevati Smernice OECD. Torej bi morala v gospodarskih družbah v katerih ima lastniški delež, predvsem pa v tistih gospodarskih družbah, v katerih ima večinski delež delovati kot ozaveščen, aktiven ter odgovoren lastnik. Država bi morala v skladu z jasno in dosledno oblikovano lastniško politiko zagotavljati, da bo upravljanje gospodarske družbe pregledno in odgovorno, s potrebno stopnjo profesionalnosti in učinkovitosti. Temelj dobrega upravljanja gospodarskih družb v delnem ali večinskem lastništvu države bi moralo biti maksimiranje vrednosti premoženja in čim bolj gospodarno upravljanje. Država bi morala najti ravnotežje med njeno odgovornostjo za aktivno izvrševanje njenih lastniških funkcij, kot sta na primer izbira in imenovanje nadzornih svetov, hkrati pa bi se morala vzdržati pred tem, da bi izvajala nedovoljeno politično vmešavanje v vodenje družb. Država v tekoče

poslovanje družb ne bi smela biti vključena in bi jim morala pustiti samostojnost pri poslovanju. Žal je v praksi država izvajala (in še izvaja) vse drugo od zgoraj opisanega. Dogajajo se kadrovanja, upravljanja in celo kriminalna dejanja v družbah v državni lasti s strani političnih elit. To je med drugim privedlo do že druge sanacije slovenskega bančnega sistema, za katero smo morali slovenski davkoplačevalci odšteti več kot 5 milijard evrov. V interesu države je, da bi se v družbah, v katerih ima država lastniški delež, enakopravno obravnavalo vse delničarje in da bi se zagotovilo pravično ravnanje z manjšinskimi delničarji. Kadarkoli so v lastniški strukturi kapitala tudi zasebni naložbeniki, pa naj bodo to institucionalni družbeniki ali posamezniki, bi morala država njihove pravice priznavati. V interesu države je, da bi bili manjšinski delničarji varovani pred morebitnimi zlorabami večinskih delničarjev. Zato bi morala država v NKBM d.d. in NLB d.d., v katerih je imela večinski delež, povrniti škodo manjšinskim delničarjem zaradi njenega političnega, negospodarnega in neuspešnega upravljanja teh dveh bank.

Razlog, zaradi katerega bi morala država imetnikom podrejenih obveznic, ki so fizične osebe, povrniti vsa sredstva oziroma škodo zaradi izbrisa je tudi ta, da je bila Slovenija edina država, ki je tem imetnikom izvedla popoln odpis brez nadomestila. Slovenija je bila tudi edina država, ki je izvedla odpis kljub temu, da ni bila deležna finančne pomoči Evropske komisije, Evropske centralne banke in Mednarodnega denarnega sklada (imenovanih tudi »trojka«). V Grčiji, Španiji, Portugalski in Irski je prišlo zgolj do delnega odpisa. Tudi na Nizozemskem, kjer je februarja 2014 prišlo do popolnega izbrisa vseh imetnikov podrejenih obveznic banke SNS Reaal, so le pet mesecev po tem izbrisu vsem razlaščencem, ki niso imeli statusa dobro obveščenega poklicnega vlagatelja, ponudili poplačilo celotne glavnice plus obresti. To je bilo storjeno predvsem zaradi strahu, da bi izgubljena tožba pred sodiščem stala bistveno več, kot pa ponujeno plačilo.

Na podlagi razkritega dopisovanja med uradniki slovenskega Ministrstva za finance in nižjimi uradniki Evropske komisije glede priprave novele Zakona o bančništvu, ki je bila zakonska podlaga za izbris izhaja, da je »slovenska trojka«, ki so jo sestavljali takratna predsednica vlade mag. Alenka Bratušek, tedanji guverner Banke Slovenija dr. Boštjan Jazbec in tedanji minister za finance dr. Uroš Čufer sledila navodilom nižjih uradnikov Evropske komisije in izpeljala bančno sanacijo z odpisom premoženja vseh imetnikov podrejenih obveznic, tudi malih nepoučenih vlagateljev, in premoženja delničarjev. Posledice take politike »slovenske trojke«, ki se je pri sanaciji slovenskega bančnega sistema »hrabro upirala tujim zahtevam in branila slovenski nacionalni interes«, bomo slej kot prej drago plačali davkoplačevalci, v kolikor ne bo sprejet ta zakon.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1. Cilji

Cilj zakona je vsaj deloma povrniti škodo manjšinskim delničarjem (fizičnim osebam) v bankah v večinskem državnem lastništvu, ki so jo utrpeli zaradi političnega, negospodarnega in neuspešnega upravljanja teh bank s strani države oziroma političnih elit. Cilj zakona je nadalje povrniti tudi sredstva nepoučenim vlagateljem – fizičnim osebam, ki so jih vložili v podrejene obveznice, saj so bili glede varnosti teh finančnih instrumentov zavedeni. Prav tako je potrebno povrniti

škodo malim delničarjem enostranskega in pretiranega ukrepa vlade, s katerim so bili po nepotrebnem oškodovani zaradi ravnanja slovenske trojke (mag. Bratušek, dr. Jazbec, dr. Čufer) v postopku sanacije slovenskega bančnega sistema. S tem bi država vsaj deloma povrnila njihovo zaupanje v slovenski finančni sistem.

2.2. Načela

Zakon sledi načelu pravičnosti in poštenosti. Prav je, da država povrne škodo, ki jo povzroči s svojim (ne)delovanjem oziroma ravnanjem in da se povrne škodo nepoučenim malim vlagateljem, ki so bili pri naložbah v finančne instrumente zavedeni. Zato bi bilo pošteno in pravično, da smiselno tudi za male vlagatelje v podrejene obveznice in kupce delnic v navedenih bankah velja jamstvena shema, kot velja za bančne depozite.

2.3. Poglavitne rešitve

Zakon določa, da se manjšinskim delničarjem bank, ki sta bili oziroma sta v večinski državni lasti (NKBM d.d. in NLB d.d.) in sta bili predmet izrednih ukrepov izrečenih dne 17.12.2013, izplača odškodnina zaradi političnega, negospodarnega in neuspešnega upravljanja teh bank s strani večinskega lastnika, to je države. Upravičenci so delničarji obeh bank, ki so bili vpisani v centralnem registru nematerializiranih vrednostnih papirjev na dan 17.12.2013, če so to fizične osebe. Delničarjem se odškodnina določi tako, da se število delnic, ki so jih posedovali in so bile vpisane v centralnem registru nematerializiranih vrednostnih papirjev na dan 17.12.2013 pomnoži s knjigovodsko vrednostjo delnice na dan 31.12.2012. Višina izplačila posameznemu delničarju je omejena na 10.000 evrov, ker menimo, da mali delničarji praviloma ne vlagajo v posamezno delnico večjih zneskov. Predlagatelji tudi menimo, da je najprimernejša knjigovodska vrednost delnice zato, ker v času izrečenih ukrepov delnica NLB d.d. ni kotirala na borzi vrednostnih papirjev, delnica NKBM pa je izgubila praktično vso vrednost, saj se je v njeni ceni odražalo pričakovanje bančne sanacije.

Določa se, da se upnikom iz naslova podrejenih terjatev bank, ki so bile predmet izrednih ukrepov izrečenih dne 17.12.2013 in dne 19.11.2014 oziroma dne 16.12.2014 s strani Banke Slovenije, izplača do 100.000 evrov po posamezni terjatvi, skupaj z obrestmi, pod pogojem, da so upniki fizične osebe. Gre za majhne, nepoučene vlagatelje, ki so bili zavedeni glede varnosti teh finančnih instrumentov. Zato so namesto v depozite vlagali v podrejene obveznice. Iz tega razloga bi bilo prav, da bi smiselno tudi za njih velja jamstvena shema kot velja za depozite.

3. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

3.1. Prilagojenost predlagane ureditve pravu evropske unije

Ta zakon ni predmet prilagajanja slovenske ureditve pravu EU.

3.2. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

V **Španiji** je bilo imetnikom podrejenih obveznic štirih marca 2013 saniranih sistemskih bank (Banco de Valencia, Bankia, Catalunya Banc in NCG Banco) poplačanih med 85 in 89 odstotki knjigovodske vrednosti obveznic (Press release disclosing the resolutions adopted in the FROB steering committee, Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria – FROB, 22. marca 2013, strani 3–5). Odpisanih jim je bilo od 11 do 15 odstotkov terjatve, čeprav so imele vse te banke takrat globoko negativen kapital: Banco de Valencia –6,34 milijarde evrov, Bankia –4,15 milijarde, Catalunya Banc –6,67 milijarde, NCG Banco pa –3,09 milijarde (El FROB instrumenta la recapitalización de todas las entidades del Grupo 1, FROB, 26. decembra 2012, strani 2–4).

V primeru španske banke Bankia, je ta 31. avgusta 2012 objavila, da je v prvem polletju 2012 ustvarila 4,5 milijarde evrov izgube, 4. septembra 2012 so španske oblasti evropski komisiji sporočile, da nemudoma potrebuje prav toliko državne dokapitalizacije, tri dni zatem so že prejele dovoljenje komisije (Decision not to raise objections to the urgent recapitalisation of BFA Group, DG COMP SA.35369, 7. septembra 2012) in dokapitalizacijo izvršile. Le tri mesece in pol pozneje je španski javni sklad za prestrukturiranje bank (Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria - FROB) objavil, da ima Bankia - po tem, ko je v letu in pol prejela 3,1 milijarde evrov kapitala od državljanov in še 4,5 milijarde evrov od države! - negativen kapital -4,2 milijarde evrov in potrebuje še 13,4 milijarde evrov dokapitalizacije (El FROB instrumenta la recapitalización de todas las entidades del Grupo 1, FROB, 26. decembra 2012, stran 2)!

Španske oblasti so 22. marca 2013 z Evropsko komisijo dosegle dogovor: obstoječim delničarjem Bankie so po sto delnic združili v eno, država je nato vplačala 10,7 milijarde novih delnic po en evro, razliko do 13,4 milijarde evrov potrebnega kapitala pa so pokrili z dobičkom iz diskontiranega odkupa podrejenih obveznic Bankie: hibridne so odkupili po 64, podrejene z dospeljem pa po 87 odstotkov nominalne vrednosti (Press release disclosing the resolutions adopted in the FROB Steering Committee, FROB, 22. marca 2012, strani 2 in 3). Glede na gibanje tečaja nove delnice Bankie je to pomenilo, da je od 3,75 evra, vplačanih za staro delnico julija 2011, vplačnikom ostal le približno en evrski cent. V drugi polovici leta 2013 je več delničarjev proti Bankii vložilo odškodninske tožbe; trdili so, da v zgolj letu in pol banka nikakor ni mogla strmoglaviti iz tako dobrega stanja, kot ga je julija 2011 prikazoval prospekt, v tako globoko »črno luknjo«, kot jo je decembra 2012 ugotovil FROB. Sodišče je njihovi tožbi ugodilo in odločilo, da mora Bankia od tožnikov odkupiti delnice po nakupni vrednosti, zvišane za zamudne obresti, torej po vrednosti 3,75 evra za delnico plus zamudne obresti. Pri tem je potrebno poudariti, da je denar za dokapitalizacijo Bankie prišel s strani države in da se je ta denar uporabil za odkup delnic oziroma poplačilo oškodovancev.

Na **Cipru** so bile vse obveznice marca 2013 sanirane Bank of Cyprus (BoC) pretvorjene v delnice: vsak evro terjatve do BoC je bilo pretvorjeno v eno delnico BoC z nominalno vrednostjo enega evra in takratno knjigovodsko vrednostjo 61 centov (Annual Financial Report 2013, **BoC Group**, strani 27–30). Stari delničarji BoC pa so za vsakih sto dotedanjih delnic prejeli eno novo delnico. To je sicer pomenilo izrazito razvodenitev vrednosti, vendar do izbrisa ni prišlo, čeprav je imela tudi BoC takrat globoko negativen kapital: –1,7 milijarde evrov.

Nizozemska je 1. 2. 2013 nacionalizirala banko SNS Reaal. V postopku nacionalizacije so na podlagi odločbe ministrstva, pristojnega za finance, prenehale obveznosti banke do delničarjev ter upnikov hibridnih in podrejenih finančnih instrumentov. Po izbrisu kvalificiranih obveznosti je država banko dokapitalizirala. SNS Reaal je po opravljeni notranji kontroli ugotovila, da je nepravilno, torej ne da bi kupcem razložila naravo tveganja, ki ga prevzemajo z nakupom podrejenega finančnega instrumenta, prodajala enega od podrejenih finančnih instrumentov (tako imenovani third series participation certificates), ki so prenehali na podlagi odločbe ministrstva. Banka je zavedenim osebam izplačala nadomestilo. Tako je bilo 11. julija 2013 nepoklicnim vlagateljem ponujeno poplačilo glavnice in še dvoodstotnih obresti nanjo (SNS Reaal offers bondholders \$66 million ahead of court ruling, Bloomberg, 11. julija 2013). Podobno kot pri španski banki Bankia, je denar za dokapitalizacijo SNS Real prišel s strani države in ta denar se je potem porabil za poplačilo oškodovancev.

V **Avstriji** so oblasti avgusta 2014 izvršile izbris podrejenih obveznic Hete (bivša Hypo Alpe-Adria-Bank International - HBInt). Vendar je julija 2015 avstrijsko ustavno sodišče ta izbris razveljavilo. Januarja 2016 so avstrijske oblasti objavile ponudbo, s katero bi imetnikom navadnih obveznic poplačale 75 in imetnikom podrejenih obveznic 30 odstotkov terjatve, veljala pa bi, če bi jo sprejeli imetniki vsaj dveh tretjin vseh obveznic (s skupno vrednostjo terjatev 11,1 milijarde evrov) in med njimi imetniki vsaj četrte vseh podrejenih obveznic (s skupno vrednostjo terjatev 890 milijonov evrov). Vendar ta ponudba ni uspela. Zato so jo avstrijske oblasti marca 2016 izboljšale: upniki bi obveznice Hete lahko zamenjali za 18-letne brezobrestne državne obveznice Avstrije z nominalno vrednostjo, enako polni vrednosti terjatve pri navadnih upnikih in polovični pri podrejenih. Pri tržnih donosih, ki so jih takrat dosegale avstrijske državne obveznice z zapadlostjo okoli leta 2034, bi se tečaj brezobrestnih obveznic verjetno oblikoval blizu 82 odstotkov nominalne vrednosti, kar bi efektivno (za imetnike, ki bi takrat prodali te obveznice na trgu) pomenilo približno 82-odstotno poplačilo za navadne upnike in 41-odstotno za podrejene. A ponudba, ki se je iztekla 11. marca 2016, tudi s to izboljšavo večine upnikov ni prepričala. Avstrijske oblasti so zato maja 2016 objavile novo ponudbo, v kateri so ročnost ponujenih brezobrestnih državnih obveznic z 18 let skrajšale na 13 let in pol (Eckpunkte zum Memorandum of Understanding zwischen HETA-Gläubigern und Bund, Bundesministerium für Finanzen Österreich, 18. maja 2016). Glede na zahtevane donose avstrijskih državnih obveznic to pomeni približno 92-odstotno efektivno poplačilo navadnih upnikov in 46-odstotno podrejenih. To ponudbo so upniki sprejeli. Denar za poplačilo upnikov bodo zagotovile Heta, dežela Koroška v višini okoli 1,2 milijarde evrov in Republika Avstrija v višini okoli 8 milijard evrov.

4. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA TER DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

Število izbranih imetnikov podrejenih obveznic je 1.645, skupaj pa naj bi jim bilo izbranih za dobrih 496 milijonov evrov sredstev. Ocenjujemo, da je med njimi večina fizičnih oseb, ki pa imajo vrednostno bistveno manj izbranih sredstev kot pravne osebe, saj so med pravnimi osebami, ki so utrpeli izbris pokojninske družbe in zavarovalnice, ki sodijo med velike kupce tovrstnih finančnih instrumentov.

Podatkov koliko je fizičnih in koliko je pravnih oseb in koliko znašajo posamezne terjatve po posameznih osebah nimamo. Glede na to, da je znesek vračila za posamezno terjatev iz naslova podrejenih obveznic skupaj z obrestmi omejen na 100.000 evrov ocenjujemo, da posledic za državni proračun iz tega naslova ne more biti več kot 160 milijonov evrov.

Osnovni kapital banke NKBM d.d. je bil pred izbrisom razdeljen na 323.103.520 delnic. Od tega je bilo v lastništvu Republike Slovenije 91,24% delnic. Delež manjšinskih delničarjev je znašal 8,76%. Ob določitvi zneska 4,92 evra na delnico in glede na to, da je bilo med njimi tudi kar nekaj pravnih oseb, predlagatelji ocenjujemo, da finančne posledica za državni proračun iz tega naslova znašajo največ 130 milijonov evrov. Osnovni kapital NLB d.d. pa je bil pred izbrisom razdeljen na 22.056.378 delnic, od česar je 10 največjih delničarjev (ki so bili vsi pravne osebe) posedovalo več kot 95% delnic. Predlagatelji ocenjujemo, da fizične osebe niso posedovale več kot 2% kapitala banke. Pri vrednosti delnice 63 evrov predlagatelji ocenjujemo, da finančne posledica za državni proračun iz tega naslova znašajo največ 25 milijonov evrov.

Predlagani zakon ne bo imel posledic za druga javnofinančna sredstva.

5. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Zakon ne predvideva dodatnih proračunskih sredstev za izvedbo zakona v obdobju za katero je bil državni proračun že sprejet. Sredstva za izvajanje zakona se bodo zagotovila v državnem proračunu za leto 2020, ki še ni sprejet.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

Predlagani zakon bo povečal zaupanje manjšinskih lastnikov v družbah, kjer ima večinski delež posredno ali neposredno Republika Slovenija. Povečalo se bo tudi zaupanje v slovenski finančni sistem, predvsem s strani majhnih vlagateljev in pričakujemo lahko, da bodo ti vlagali svoja sredstva tudi v alternativne finančne produkte bančnim depozitom.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen (vsebina zakona)

Ta zakon določa upravičenke in upravičence (v nadaljevanju: upravičenci), zavezanca, višino izplačila sredstev, način in pogoje izplačila sredstev delničark in delničarjev (v nadaljevanju: delničarjev) bank in upnic ter upnikov (v nadaljevanju: upnikov) iz naslova podrejenih terjatev bank, ki so bile predmet izrednih ukrepov izrečenih dne 17.12.2013 in dne 19.11.2014 oziroma dne 16.12.2014 s strani Banke Slovenije.

2. člen
(upravičenci)

(1) Upravičenci so delničarji Nove Kreditne banke Maribor d.d. in delničarji Nove Ljubljanske banke d.d., ki so bili vpisani v centralnem registru nematerializiranih vrednostnih papirjev na dan 17.12.2013, če so to fizične osebe.

(2) Upravičenci so upniki iz naslova podrejenih terjatev bank, ki so bile predmet izrednih ukrepov izrečenih dne 17.12.2013 in dne 19.11.2014 oziroma dne 16.12.2014 s strani Banke Slovenije, če so to fizične osebe.

3. člen
(zavezanec)

Zavezanec za izplačilo sredstev iz prejšnjega člena tega zakona je Republika Slovenija.

4. člen
(višina izplačila)

(1) Višina izplačila delničarjem Nove Kreditne banke Maribor d.d. se določi tako, da se število navadnih, imenskih, prosto prenosljivih kosovnih delnic z glasovalno pravico KBMR, ki so bile vpisane v centralnem registru nematerializiranih vrednostnih papirjev na dan 17.12.2013 in so bile v lasti posameznega delničarja, pomnoži s knjigovodsko vrednostjo delnice KBMR na dan 31.12.2012, ki je znašala 4,92 eurov.

(2) Višina izplačila delničarjem Nove Ljubljanske banke d.d. se določi tako, da se število navadnih, imenskih, prosto prenosljivih kosovnih delnic z glasovalno pravico NLB, ki so bile vpisane v centralnem registru nematerializiranih vrednostnih papirjev na dan 17.12.2013 in so bile v lasti posameznega delničarja, pomnoži s knjigovodsko vrednostjo delnice NLB na dan 31.12.2012, ki je znašala 63 eurov.

(3) Višina izplačila iz prvega in drugega odstavka tega člena lahko znaša največ 10.000 eurov posameznemu delničarju.

(4) Osnova za izplačilo iz naslova podrejenih terjatev bank je posamezna terjatev, povečana za obresti v višini, kot so bile dogovorjene ob nastanku terjatve med upnikom in banko. Obresti se priznajo v višini, kot so bile dogovorjene ob nakupu podrejene obveznice in se obračunajo od datuma nakupa podrejene obveznice do datuma izplačila iz tega naslova na podlagi tega zakona.

(5) Višina izplačila iz prejšnjega odstavka tega člena lahko znaša največ 100.000 eurov za posamezno terjatev.

5. člen
(posredovanje podatkov)

(1) Centralno klirinška depotna družba d.d. Ljubljana pošlje ministrstvu pristojnemu za finance v roku treh delovnih dni od sprejetja tega zakona seznam oziroma podatke o delničarjih Nove Kreditne banke Maribor d.d. in delničarjih Nove Ljubljanske banke d.d., ki so bili vpisani v centralnem registru nematerializiranih vrednostnih papirjev na dan 17.12.2013. Podatki morajo vsebovati:

- ime in priimek delničarja;
- naslov delničarja in
- število delnic, ki jih je posedoval na dan 17.12.2013

(2) Banka Slovenije pridobi seznam oziroma podatke o posameznih upnikih in višini terjatev iz naslova podrejenih terjatev bank, ki so bile predmet njenih izrednih ukrepov izrečenih dne 17.12.2013 in dne 19.11.2014 oziroma dne 16.12.2014 in te podatke v roku treh delovnih dni po sprejetju tega zakona posreduje ministrstvu pristojnemu za finance. Podatki morajo vsebovati:

- ime in priimek upnika iz naslova podrejenih terjatev bank, ki so fizične osebe,
- naslov upnika in
- datum nastanka ter višino obveznosti po posameznih upnikih iz naslova podrejenih terjatev.

6. člen (postopek izplačila)

(1) Ministrstvo pristojno za finance v sedmih delovnih dneh po sprejetju tega zakona pošlje pisno obvestilo upravičencem o izplačilu sredstev na podlagi tega zakona.

(2) Ministrstvo pristojno za finance v sedmih delovnih dneh po sprejetju tega zakona objavi na svoji spletni strani obvestilo upravičencem v katerem navede najmanj:

- izplačilno banko;
- datum, od katerega bodo sredstva iz naslova izplačila dostopna upravičencem;
- pouk upravičencem glede uveljavljanja njihovih pravic.

7. člen (rok za izplačilo in valuta izplačila)

(1) Upravičencem se izplačajo sredstva najkasneje v roku 30 dni od uveljavitve tega zakona.

(2) Upravičencem se sredstva izplačajo v eurih.

8. člen (stroški izplačila)

Vse stroške povezane z izplačilom krije Republika Slovenija.

9. člen
(vir financiranja)

Za izvajanje tega zakona zagotovi sredstva Republika Slovenija iz državnega proračuna.

PREHODNI IN KONČNA DOLOČBA

10. člen
(podzakonski akt)

Minister pristojen za finance v roku petnajstih delovnih dni od dneva sprejetja tega zakona izda podzakonski akt v katerem podrobneje opredeli postopek in način izplačila.

11. člen
(pobot)

(1) V primeru, da upravičenci iz prvega člena tega zakona na podlagi pravnomočnih sodb iztožijo odškodnine oziroma povračila iz tega naslova, se sredstva, ki so jim že bila izplačana na podlagi tega zakona pobotajo.

(2) Zavezanec za izplačilo sredstev iz prejšnjega odstavka je Republika Slovenija.

12. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati trideseti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne s 1.1.2020.

III. OBRAZLOŽITEV PO ČLENIH

K 1. členu

Člen določa upravičenke in upravičence, zavezanca, višino izplačila sredstev, način in pogoje izplačila sredstev delničark in delničarjev bank in upnic ter upnikov iz naslova podrejenih terjatev bank, ki so bile predmet izrednih ukrepov izrečenih dne 17.12.2013 in dne 19.11.2014 oziroma dne 16.12.2014 s strani Banke Slovenije.

K 2. členu

Člen določa upravičence iz naslova izbrisa lastniških vrednostnih papirjev, ki so bili predmet izrednih ukrepov Banke Slovenije. To so delničarji Nove Kreditne banke Maribor d.d. in delničarji Nove Ljubljanske banke d.d., ki so bili vpisani v centralnem registru nematerializiranih vrednostnih papirjev na dan 17.12.2013, če so to fizične osebe.

Člen določa tudi upravičence iz naslova podrejenih terjatev bank, ki so bile predmet izrednih ukrepov izrečenih dne 17.12.2013 in dne 19.11.2014 oziroma dne 16.12.2014 s strani Banke Slovenije. Določeno je, da so to zgolj fizične osebe.

K 3. členu

Člen določa, da je zavezanec za izplačilo sredstev iz naslova izbranih vrednostnih papirjev in podrejenih obveznic, ki so bile predmet izrednih ukrepov banke Slovenije z dne 17.12.2013 in dne 19.11.2014 oziroma dne 16.12.2014 Republika Slovenija. V imenu Republike Slovenije izplačilo sredstev izvrši ministrstvo pristojno za finance.

K 4. členu

Člen določa višino izplačila tako za izbrisane imetnike lastniških vrednostnih papirjev kot tudi za imetnike podrejenih terjatev oziroma obveznic.

K 5. členu

Člen določa katere podatke in kdaj morata ministrstvu pristojnemu za finance posredovati Centralno klirinška depotna družba in Banka Slovenije, da bo lahko izvršilo izplačila upravičencem po tem zakonu.

K 6., 7., 8. in 9. členu

Členi jasno določajo postopek izplačila, rok za izplačilo, valuto izplačila, zavezanca za kritje stroškov izplačila in vir financiranja upravičencem po tem zakonu.

K 10. členu

Člen določa, da minister pristojen za finance v roku petnajstih delovnih dni od dneva sprejetja tega zakona, izda podzakonski akt v katerem podrobneje opredeli postopek in način izplačila upravičencem.

K 11. členu

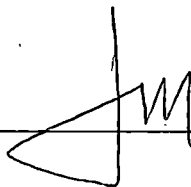
Pričakovati je, da bodo imetniki lastniških vrednostnih papirjev in upniki iz naslova podrejenih terjatev bank, ki so bile predmet izrednih ukrepov izrečenih dne 17.12.2013 in dne 19.11.2014 oziroma dne 16.12.2014 s strani Banke Slovenije vložili tožbe proti izdajateljem teh finančnih instrumentov oziroma papirjev, to je bankam. Glede na to, da so bili ti ukrepi sprejeti na podlagi določb novele Zakona o bančništvu (Zban-1L), ki je bil sprejet novembra 2013, se določa, da v primeru, da sodišče tem imetnikom oziroma oškodovancem iz tega naslova prizna odškodnino,

da jo izplača Republika Slovenija. Sredstva, ki jim bodo plačana na podlagi tega zakona se pobotajo z odškodninami, ki jih bodo morda oškodovanci iztožili na sodišču.

K 12. členu

Člen določa začetek veljavnosti in uporabe zakona.

Podpis poslanca:

A handwritten signature in black ink, consisting of a large loop followed by several vertical strokes, positioned over a horizontal line.